

2024 жылғы 12 шілдедегі
«Каспий» Тауар Биржасы»
АҚ директорлар кеңесінің хаттамасымен бекітілген

Мөр: /ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ, НҰР-СҰЛТАН ҚАЛАСЫ,
«КАСПИЙ» ТАУАР БИРЖАСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ,
ССХ CASPY COMMODITY EXCHANGE
БСН 111140012963 /

«Каспий» Тауар Биржасы» АҚ іскерлік этика кодексі

Астана
2024 ж.

Мазмұны

1. Жалпы ережелер	3
2. Негізгі терминдер мен анықтамалар.....	4
3. Әдепті іскерлік жүргізу	5
4. Корпоративтік мінез-құлық.....	6
5. Адам құқықтары және кемсітпеу	8
6. Еңбек қауіпсіздігі және денсаулықты қорғау	10
7. Жеке деректерді, жарияланбайтын және құпия ақпаратты қорғау	11
8. Саяси қызметке қатысу	13
9. Мүдделер қақтығысының алдын алу.....	14
10. Экологиялық жауапкершілік және климатқа теріс әсерді азайту	15
11. Кодекс бұзушылықтары туралы хабарлау	17
12. Кодексті сақтау.....	17
13. Қорытынды ережелер.....	18
1-ші қосымша	19

1. Жалпы ережелер

- 1.1. «Каспий» Тауар Биржасы» АҚ-ның (бұдан әрі - Кодекс) іскерлік этика кодексі «Каспий» Тауар Биржасы» АҚ-ның (бұдан әрі - Биржа) өз қызметін жүзеге асыру барысында басшылыққа алатын негізгі этикалық құндылықтарды, талаптар мен қағидаттарды бекітеді.
- 1.2. Осы Кодекстің мақсаттары мыналар болып табылады:
 - Шешімдер қабылдау кезінде де, күнделікті жағдайларда да Биржаның барлық қызметкерлері басшылыққа алатын этикалық құндылықтарды, талаптар мен қағидаттарды айқындау;
 - Ұжымда сенім, өзара құрмет және адалдық атмосферасын сақтау үшін жоғары этикалық мінез-құлық стандарттарына негізделген Биржада бірыңғай корпоративтік мәдениетті дамыту;
 - Лауазымына қарамастан, Биржаның барлық қызметкерлері тарапынан Кодекс талаптары мен қағидаттарын біркелкі түсіну және орындау.
- 1.3. Кодекс әрекеті, атқаратын лауазымы мен Биржада жұмыс өтіліне қарамастан, өз лауазымдық міндеттерін орындау немесе Биржа мүдделерін білдіру барысында барлық қызметкерлерге қолданылады.
- 1.4. Биржа, оның мүшелері өз қызметінде және Биржамен өзара әрекеттесу барысында Кодекс ережелерін ескеретін болады деп күтеді. Сондай-ақ Биржа Кодекстің қағидаттары мен талаптарын өзінің еншілес компанияларына да таратуды көздейді.
- 1.5. Кодекстің қағидаттары мен талаптары, сондай-ақ, шарттарда тікелей көзделген немесе қолданылатын заңнама мен іскерлік өзара әрекеттесуден туындайтын жағдайларда, Биржаның қарсы тараптарына, оның ішінде жеткізушілерге, агенттерге, кеңесшілерге, өкілдерге және өзге де тұлғаларға қолданылады.
- 1.6. Кодексті Биржаның этикалық және жауапты іскерлік қызмет саласындағы басқа да ішкі құжаттарымен бірлесіп қарастыру қажет. Оларға «Каспий» тауарлық биржасы» АҚ мүшелерінің брокерлік (дилерлік) этика кодексі, «Каспий» тауарлық биржасы» АҚ-ның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты, сондай-ақ «Каспий» тауарлық биржасы» АҚ-ның сыбайлас жемқорлықтың алдын алу жөніндегі үлгілік стандарттары жатады.
- 1.7. Биржа қызметкерлерді Кодекс мәселелерін ашық талқылауға ынталандырады және оны жетілдіруге қатысты кез келген сындарлы ұсыныстарға оң көзқараспен қарайды.
- 1.8. Кодекс Биржаның корпоративтік сайтында мүдделі тараптарға ашық қолжетімділікте орналастырылады.

2. Негізгі терминдер мен анықтамалар

- 1) Іскерлік этика - Биржа мен оның қызметкерлері өз қызметінде басшылыққа алатын этикалық қағидаттар, құндылықтар және іскерлік мінез-құлық нормаларының жиынтығы.
- 2) Лауазымды тұлға - Биржада басқару немесе ұйымдастырушылық-басқарушылық функцияларды орындайтын адам.
- 3) Қарсы тарап - Биржамен шарт/келісім жасаған немесе жасасуды жоспарлап отырған жеке немесе заңды тұлға.
- 4) Мүдделер қақтығысы - лауазымды тұлғалардың/қызметкерлердің жеке мүдделері мен олардың лауазымдық міндеттері арасындағы қайшылық, мұндай жағдайда қызметкерлердің жеке мүдделері олардың лауазымдық міндеттерін орындамауына немесе тиісінше орындамауына әкелуі және Биржаның қызметіне қатысты шешімдерді объективті қабылдауына әсер етуі мүмкін.
- 5) Сыбайлас жемқорлық - лауазымды тұлғалардың/қызметкерлердің өз лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктері мен оларға байланысты мүмкіндіктерін өзі немесе делдалдар арқылы үшінші тұлғалар үшін не өз пайдасына мүлдіктік (мүлдіктік емес) игіліктер мен артықшылықтар алу немесе пайдалану мақсатында заңсыз пайдалануы, сондай-ақ аталған тұлғаларды игіліктер мен артықшылықтар беру жолымен параға сатып алу.
- 6) Кірістерді заңдастыру (жылыстату) - жеке немесе топ болып әрекет ететін тұлғаның заңсыз, құқыққа қайшы қызмет нәтижесінде алынған ақша қаражатына немесе өзге де мүлікке заңды иелік ету, пайдалану немесе билік ету көрінісін жасауға талпыну процесі.
- 7) Адам құқықтары - әрбір адамға тән қадір-қасиетті, сондай-ақ барлық адамдардың еркіндігі мен теңдігін мойындауға негізделген ажырамас құқықтар.
- 8) Публикалық лауазымды тұлға (саяси мәні бар тұлға) - жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын тұлға; мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті тұлға; мемлекеттік ұйым немесе квазимемлекеттік сектор субъектінде басқару функцияларын орындайтын тұлға; шетел мемлекетінің заң шығарушы, атқарушы, әкімшілік, сот органдарында немесе қарулы күштерінде кез келген лауазымды атқаратын, тағайындалатын немесе сайланатын тұлға; шетел мемлекеті үшін кез келген қоғамдық функцияны орындайтын тұлға.
- 9) Қызметкерлер - Биржамен еңбек қатынастарында тұрған жеке тұлғалар.
- 10) Үшінші тұлға - Биржа өз қызметін жүзеге асыру барысында өзара әрекеттесетін кез келген жеке немесе заңды тұлға, оның ішінде, бірақ олармен шектелмей, қарсы тараптар, клиенттер, агенттер, делдалдар, сондай-ақ мемлекеттік органдар мен олардың лауазымды тұлғалары.

3. Әдепті іскерлік жүргізу

- 3.1. Биржа Қазақстан Республикасының заңнамасын қатаң сақтауға ұмтылады және іскерлік қатынастардан туындайтын немесе соларға байланысты өзіне алған шарттық және басқа да міндеттемелерді орындау қағидатын мүлтіксіз басшылыққа алады.
- 3.2. Биржа стратегиялық басымдықтарында Біріккен Ұлттар Ұйымының Тұрақты даму мақсаттарын және Біріккен Ұлттар Ұйымының Жаһандық шарт қағидаттарын ескереді және өз қызметіне ESG қағидаттарын енгізуге ұмтылады.
- 3.3. Биржа клиенттермен, қарсы тараптармен және кез келген үшінші тұлғалармен өзара әрекеттесу барысында шынайы әрі адал коммуникация орнатуға ұмтылады.
- 3.4. Биржа сыбайлас жемқорлықтың кез келген нысаны мен көрінісіне, соның ішінде пара алу немесе беру, лауазымды тұлғаның қызметтік өкілеттігін теріс пайдалану, коммерциялық парақорлық, сондай-ақ жеке пайда табу мақсатында жеке тұлғаның өз лауазымдық өкілеттігін Биржаның, қоғамның және мемлекеттің заңды мүдделеріне қайшы заңсыз пайдалануына нөлдік төзімділік қағидатын ұстанады.
- 3.5. «Каспий» Тауар Биржасы» АҚ-ның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты бекітілген, ол сыбайлас жемқорлыққа және сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша негізгі қағидаттар мен талаптарды, сондай-ақ қолданылатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларын сақтауды белгілейді.
- 3.6. Биржа еркін және әділ бәсекелестікті қолдайды, Қазақстан Республикасының бәсекелестікті қорғау туралы заңнамасын сақтайды және бәсекелестермен ауызша да, жазбаша да кез келген бәсекеге қарсы келісімдер жасасудан, соның ішінде әділетсіз бәсекелестік тәжірибесінен аулақ болады.
- 3.7. Биржа Қазақстан Республикасында қолданыстағы қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) қарсы іс-қимыл туралы заңнаманы қатаң сақтауға ұмтылады. Егер қарсы тараппен өзара әрекеттесу барысында Биржа қызметкерінде ақшаны жылыстату фактілеріне қатысты қандай да бір күдік туындаса, ол бұл туралы тікелей басшысына хабарлауға міндетті.
- 3.8. «Каспий» Тауар Биржасы» АҚ-ның қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл мақсатында ішкі бақылау қағидалары бекітілген, олар мұндай заңсыз операциялар мен тәжірибелерге қарсы корпоративтік жүйені қалыптастыруды қамтамасыз етеді.
- 3.9. Биржа алаяқтық қызметке қатыспайды және үшінші тұлғалардың алаяқтық әрекеттер жасауына ешқандай көмек көрсетпейді.
- 3.10. Биржа өз қызметін Қазақстан Республикасының салық заңнамасына және Қазақстан Республикасы қатысушы болып табылатын салық салу мәселелері жөніндегі халықаралық шарттарға сәйкес жүзеге асырады. Биржа адал салық төлеуші ретінде өз беделін сақтайды және заңсыз салық операцияларына қатыспайды.

- 3.11. Биржа агрессивті салықтық жоспарлау мен салық төлеуден жалтару тәжірибесін қолданбайды, соның ішінде салық салу мақсатында Қазақстан Республикасының уәкілетті салық органдарымен ынтымақтаспайтын салық юрисдикцияларын пайдаланбайды. Сондай-ақ Биржа салықты оңтайландыру мақсатында ешқандай халықаралық оффшорлық схемаларды және жеңілдетілген салық режимі бар елдерді (салықтық паналарды) қолданбайды.
- 3.12. Биржа тауарлар, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алу процесінің ашықтығын, сондай-ақ жеткізушілерге қатысты тең құқықтылықты, әділеттілікті, кемсітушіліктің болмауын және бәсекелестікті негізсіз шектеудің жоқтығын қамтамасыз етуге ұмтылады. Биржа жеткізушілерін іріктеу Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Биржа бекіткен корпоративтік рәсімдерге сәйкес жүзеге асырылады.
- 3.13. Биржа өзінің басқарушылық және бухгалтерлік (қаржылық) есептілігінің, соның ішінде жоғарыда аталған есептілік қалыптастырылатын кез келген құжаттардың дәлдігі мен шынайылығын қамтамасыз етеді. Биржаның қаржылық жағдайы мен мүліктік ахуалы туралы бухгалтерлік (қаржылық) және өзге де есептілікте елеулі бұрмалауға әкелетін жалған ақпарат беруге жол берілмейді.
- 3.14. Биржа өз акционерлерінің мүдделер теңгерімін тиімді қамтамасыз етуге және олардың құқықтарын тең дәрежеде сақтауға ұмтылады, соның ішінде корпоративтік басқарудың үздік тәжірибелерін қолданады, сондай-ақ акционерлерді барлық маңызды оқиғалар, елеулі тәуекелдер мен мүмкіндіктер туралы толық әрі ашық түрде хабардар етеді.
- 3.15. Биржа қолданыстағы тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін үнемі арттыруға ұмтылады, оның ішінде тұрақты даму саласындағы елеулі тәуекелдерді бағалау мен басқаруды тәуекелдерді басқару жүйесіне интеграциялау арқылы жүзеге асырады.
- 3.16. Биржа мүдделі тараптарды тұрақты даму саласындағы қызмет нәтижелері туралы хабардар етуге ынталы, бұл мақсатта халықаралық ақпаратты ашу стандарттарына және Қазақстан Республикасының заңнамалық талаптарына сәйкес жыл сайынғы қаржылық емес есепті жариялайды.

4. Корпоративтік мінез-құлық

- 4.1. Биржа қызметкерлері Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының, еңбек шартының және қызметтік міндеттердің талаптарын адал орындауға міндетті, өз еңбегінің нәтижесіне жеке жауапкершілік алады, еңбек тәртібін сақтайды, әріптестерге, басшыларға және бағыныштыларға құрметті және әдепті қатынасты көрсетеді, сондай-ақ конструктивті сынды қабылдайды.

- 4.2. Биржа қызметкерлері өз кәсіби қызметінде адал және әділ болуға міндетті, Биржаның беделіне нұқсан келтіруі мүмкін әрекеттерге жол бермеуі тиіс.
- 4.3. Биржа қызметкерлерінің өз міндеттерін орындауы барысында өзіне, жақын туыстарына немесе басқа тұлғаларға пайда мен артықшылық алу мақсатында Биржаның заңды мүдделеріне зиян келтіруі заңға қайшы болып табылады және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қызметкерлерді жауапкершілікке, соның ішінде қылмыстық жауапкершілікке тартуға әкелуі мүмкін.
- 4.4. Биржа қызметкерлері ең үздік тәжірибелерді үйренуге, жұмыс әдістеріндегі өзгерістер мен жаңа тәсілдерге бейімделуге, әріптестермен тәжірибе алмасуға, шешім қабылдауға көмектесетін ақпаратты уақытында бөлісуге, конструктивті кері байланыс беруге және оны алғаннан кейін өз жұмысында ескеруі тиіс.
- 4.5. Биржа қызметкерлері өз мәдениеті, көзқарасы және өмір салты өздерінікінен ерекшеленетін адамдарға құрмет көрсетуге, сондай-ақ өз әрекеті мен қарым-қатынас мәнеріне басқалардың қалай қабылдайтынын ескеруі тиіс. Биржа қызметкерлеріне жұмыс орнында қорқыту, дұшпандық, кемсіту немесе адамдық қадір-қасиетті төмендетуге әкелуі мүмкін кез келген әрекеттерге қатысуға немесе мұндай әрекеттерге түзуге тыйым салынады.
- 4.6. Биржа қызметкерлері жұмыс орнында достық атмосфераны сақтауға, клиенттермен, контрагенттермен және кез келген үшінші тұлғалармен сыйластық пен қадір-қасиетпен қарым-қатынас жасауға міндетті, оларды қорлау немесе кемсітуге жол берілмейді.
- 4.7. Биржа клиенттерге қызмет көрсету бойынша жоғары стандарттарға сай болуға, оларға кәсіби жоғары деңгейде қызмет көрсетуге ұмтылады. Биржа қызметкерлері клиенттердің сұрауларына жедел жауап береді, өз жұмыс нәтижесі үшін жеке жауапкершілікті өз мойнына алады, клиенттерді шатастырмайтын толық кеңестер береді және мүмкін болатын тәуекелдер туралы хабарлайды.
- 4.8. Клиенттермен, контрагенттермен немесе кез келген үшінші тұлғалармен даулы жағдайлар туындаған жағдайда, Биржа қызметкерлері оларды тыныш әрі бейбіт жолмен шешуге барлық күш-жігерін салуға міндетті.
- 4.9. Биржаның лауазымды тұлғалары сонымен қатар мына міндеттерді орындауға тиіс:
- Басқарушылық шешімдерді қабылдауда Кодекстің негізгі талаптары мен принциптерін ескере отырып, ашықтық және бейтараптық қағидаттарына сүйенуге;
 - Жеке үлгі арқылы Кодекстің талаптары мен принциптеріне беріктілікті көрсетуге және олардың сақталуын ынталандыруға;
 - Қызметкерлерге осы Кодекске қатысты мәселелер бойынша кеңес беру және тәлімгерлік көрсету;

- Биржадағы қызметкерлерге тең қарым-қатынас жасау, ешкімнің жұмысын жақындыққа немесе бейтарапсыз бағалауға жол бермеу.
- 4.10. Биржадағы қызметкерлердің Биржаның активтерін жауапкершілікпен және тек қызметтік мақсатта пайдалануын, сондай-ақ сеніп тапсырылған мүлікті дұрыс пайдаланбаудан, бүлінуден, жоғалудан, алаяқтықтан және ұрлықтан қорғауын күтеді. Биржаның активтеріне тек физикалық активтер ғана емес, сонымен қатар тауарлық қорлар, ақша, жабдықтар, көлік құралдары, жиһаз сияқты мүліктер, сондай-ақ инновациялық әзірлемелер, сауда белгілері, технологиялар, идеялар мен концепциялар сияқты материалдық емес активтер де кіреді.
- 4.11. Биржаның активтерін қызметкердің заңсыз иеленуі немесе ұрлауы сол қызметкердің жұмыстан шығарылуына (еңбек шартының тоқтатылуына), сондай-ақ келтірілген зиянға байланысты азаматтық-құқықтық және/немесе қылмыстық жауапкершілікке әкеп соғуы мүмкін.
- 4.12. Биржаның қызметкерлеріне, лауазымдық міндеттері бойынша инсайдерлік ақпаратқа қолжетімділікке ие болғандарға, инсайдерлік ақпаратты келесі жағдайларда пайдалану тыйым салынады:
- инсайдерлік ақпаратқа қатысты қаржы құралдары бойынша операциялар немесе мәмілелер жасау үшін;
 - оны үшінші тұлғаларға беру үшін;
 - үшінші тұлғаларға қаржылық құралдармен операциялар немесе мәмілелер жасауға кеңес беру үшін.
- 4.13. Тек Биржаның уәкілетті қызметкерлері ғана бұқаралық ақпарат құралдары, контрагенттер және басқа үшінші тұлғалармен Биржа атынан байланысу құқығына ие.
- 4.14. Биржа қызметкерлеріне қоғаммен және бұқаралық ақпарат құралдарымен өзара іс-қимылға жауапты қызметкерлермен алдын ала келісусіз, өз бастамасымен Биржа атынан қандай да бір жария мәлімдемелер жасауға, сөз сөйлеуге тыйым салынады.
- 4.15. Биржа қызметкерлеріне өздерінің еңбек қызметі барысында жалған немесе жаңылыстыратын ақпаратты таратуға тыйым салынады.

5. Адам құқықтары және кемсітушілікке жол бермеу

- 5.1. Биржа Қазақстан Республикасының заңнамасына, 1948 жылғы 10 желтоқсандағы Біріккен Ұлттар Ұйымының Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясында, 2000 жылғы 26 шілдедегі Біріккен Ұлттар Ұйымының Жаһандық шартында, 1966 жылғы 16 желтоқсандағы Экономикалық, әлеуметтік және мәдени құқықтар туралы халықаралық пактіде, 1998 жылғы 18 маусымдағы Халықаралық еңбек ұйымының еңбек саласындағы негізгі қағидаттары мен құқықтары туралы декларациясында, 2011 жылғы 16 маусымдағы Адам құқықтары тұрғысынан кәсіпкерлік қызмет жөніндегі басшылық қағидаттарда бекітілген халықаралық нормалар мен стандарттарға сәйкес адам құқықтарын сақтауға ұмтылады.
- 5.2. Биржа қызметі әсер етуі мүмкін қызметкерлердің, келісімшарттық тараптардың, сондай-ақ кез келген басқа тұлғалардың қадір-қасиеті мен құқықтарын құрметтейді.

- 5.3. Биржа адам қадір-қасиетін қорлайтын кез келген әрекеттерге тыйым салады. Лауазымдық дәрежесіне қарамастан, Биржа қызметкерлері басшылар мен әріптестері тарапынан қандай да бір физикалық, ауызша, сексуалдық немесе психологиялық қудалауға, кемсітуге, қысым көрсетуге, қорқытуға, қатал қарауға немесе қауіп төндіруге ұшырамауы тиіс.
- 5.4. Биржа қызметкерлерді, клиенттерді, контрагенттерді жынысына, ұлтына, дініне, әлеуметтік жағдайына, жасына, мүгедектігінің болуына және басқа да жеке белгілеріне қарай кез келген кемсітуге тыйым салады.
- 5.5. Биржа кадрлық шешімдерді, соның ішінде қызметкерлерді жалдау, бағалау, лауазымын көтеру, оқыту, біліктілігін арттыру, тәртіптік жаза қолдану, сыйақы беру және жұмыстан шығару туралы шешімдерді қызметкерлердің тиісті біліктілігіне, еңбектегі жетістіктеріне, жұмыс нәтижелеріне және еңбек қызметіне қатысты басқа да факторларға сүйене отырып қабылдайды. Биржа кадрлық шешімдерді Қазақстан Республикасының еңбек қатынастары саласындағы заңнамасына сәйкес қабылдайды.
- 5.6. Биржа жекелеген қызметкерлерге қатысты, оның ішінде туыстық байланыстарға байланысты қолдау көрсету немесе іріктеп лауазымға жылжыту сияқты кез келген нысандағы қамқорлықты қолдамайды.
- 5.7. Биржа өз қызметкерлеріне бірлестіктерге еркін бірігу және ұжымдық шарттар жасасу құқығын сақтауды кепілдендіреді.
- 5.8. Биржа қызметкерлері өздерінің кәсіби пікірін білдіруге және оны қорғауға құқылы.
- 5.9. Биржа әрбір қызметкерінің жеке және кәсіби өмірі арасындағы тепе-теңдікке қол жеткізу қажеттілігін мойындайды, сондай-ақ жеке өмірге қол сұқпаушылық құқығын құрметтейді. Осы себепті, Биржа қызметкерлері еңбек қызметін жүзеге асырумен байланысты немесе Қазақстан Республикасы заңнамасымен талап етілетін жеке ақпаратты ғана ұсынуға құқылы.
- 5.10. Биржа Қазақстан Республикасының заңнамасын және ең төменгі еңбек жасы туралы талаптарды сақтайды, кәмелетке толмағандардың еңбегін пайдаланбайды, сондай-ақ қазіргі заманғы құлдықтың, еріксіз немесе мәжбүрлі еңбектің кез келген түрін қолданбайды.
- 5.11. Биржа бірдей лауазымдық міндеттерді орындайтын ерлер мен әйелдерге тең еңбекақы төлеуге ұмтылады, жынысына және өзге де кемсітушілік факторларға қарамастан, бірдей еңбекақы төлеу қағидатын сақтайды.
- 5.12. Биржа, сондай-ақ Биржаға қандай да бір тауарлар, жұмыстар немесе қызметтер ұсынатын немесе ұсынуға ұмтылатын Биржа мүшелері мен контрагенттерінің адам құқықтарын құрметтеуін, соның ішінде өздерінің жабдықтау тізбектерінде осындай қағидаттар мен талаптарды ілгерілетуін күтеді. Биржа Биржа мүшелері мен контрагенттерінің адам құқықтары бойынша айқын тұжырымдалған корпоративтік ұстанымының болуын құптайды.

- 5.13. Биржа Биржа мүшелері мен контрагенттерінен адам құқықтарын сақтау, қызметкерлерді кемсітудің алдын алу, мәжбүрлі және балалар еңбегін пайдалану, сондай-ақ адам құқықтарына қатысты өзге де тәуекелдер бойынша ақпарат сұрату құқығын өзінде қалдырады.

6. Еңбек қауіпсіздігі және денсаулық сақтау

- 6.1. Биржа өз қызметкерлеріне жұмыс орнында салауатты және қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз етуге ұмтылады.
- 6.2. Биржа қызметкерлері еңбек қауіпсіздігі және денсаулықты қорғау саласындағы Биржа рәсімдері, регламенттері мен нұсқаулықтарын сақтауға міндетті, бұл өзіне, әріптестеріне және үшінші тұлғаларға қауіпсіздікті қамтамасыз ету, қауіпті және тәуекелді әрекеттерден аулақ болу үшін қажет. Жеткізушілер, агенттер, кеңесшілер, өкілдер және өзге де тұлғалар да, егер тиісті міндеттер оларға жасалған шарттарда көзделсе немесе қолданыстағы заңнама мен іскерлік өзара әрекеттесуден тікелей туындаса, еңбек қауіпсіздігі және денсаулықты қорғау саласындағы Биржа рәсімдері, регламенттері мен нұсқаулықтарын сақтауға міндетті.
- 6.3. Биржа қызметкерлерінің еңбек қауіпсіздігі және денсаулықты қорғау саласындағы Биржа рәсімдері, регламенттері мен нұсқаулықтарын орындамауы, Қазақстан Республикасының заңнамасына және Биржаның ішкі құжаттарына сәйкес, оларға қатысты тәртіптік ықпал ету шараларын қолдануға әкелуі мүмкін.
- 6.4. Денсаулыққа және қауіпсіздікке қауіп төндіретін жағдай туындаған кезде, Биржа қызметкерлері бұл туралы өздерінің тікелей басшысына дереу хабарлауы қажет.
- 6.5. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау талаптарының бұзылуына байланысты олардың өмірі мен денсаулығына негізделген қауіп төнген жағдайда, Биржа қызметкерлері жұмыстан бас тартуға құқылы.
- 6.6. Биржа қызметкерлермен кеңеседі және еңбек міндеттерін орындауға байланысты қауіптер мен қауіпті факторларды алдын ала анықтау процесіне олардың қатысуын қолдайды. Биржа қызметкерлері еңбекті қорғау мәселелерін басқару жүйесін әзірлеу, енгізу және бағалау бойынша негізделген ұсыныстар енгізе алады.
- 6.7. Биржа еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласындағы қауіптер мен қауіпті факторларды анықтау үшін жыл сайын ішкі инспекциялар мен тексерулер жүргізеді.
- 6.8. Биржа еңбек қызметімен байланысты жазатайым оқиғаларды мұқият тергеп-тексеруді қамтамасыз етеді, оның ішінде еңбек қызметімен байланысты жазатайым оқиғаларды және кәсіптік ауруларды тіркеу, есепке алу және талдау жүргізіледі. Еңбек қызметімен байланысты жазатайым оқиғаларды тергеп-тексеруді Биржа Президенті төрағалық ететін комиссия жүргізеді.

- 6.9. Биржа аумағында/нысандарында немесе Биржа атынан қызметті жүзеге асыру кезінде Биржа қызметкерлеріне алкоголь және есірткі заттарын қолдануға, сондай-ақ жұмыс орнында мас күйінде немесе есірткі әсерінде болуға тыйым салынады. Егер қызметкер қандай да бір дәрі-дәрмек қабылдап, бұл қауіпсіздікке қатер төндірсе, ол бұл туралы өзінің тікелей басшысына хабарлауға міндетті.

7. Жеке деректерді, жарияланбаған және құпия ақпаратты қорғау

- 7.1. Биржа құпия және маңызды жарияланбаған (инсайдерлік) ақпараттың қорғалуын қамтамасыз етеді, оның ішінде мұндай ақпаратқа қол жеткізуді шектеу, оны таратуға, жария етуге немесе пайдалануға шектеулерді Биржа қызметкерлерімен жасалатын еңбек шарттарында, Биржаның шарттық әріптестерімен жасалатын азаматтық-құқықтық және шаруашылық шарттарында, құпиялылық туралы келісімдерде және өзге де тәсілдермен бекіту арқылы жүзеге асырады.
- 7.2. Биржа құпия ақпараттың таралуына қатысты кез келген қауіп-қатерлерге немесе орын алған оқиғаларға жедел әрекет етуді және оны қорғау жүйелерін тұрақты жетілдіруді қамтамасыз етуге ұмтылады.
- 7.3. Биржа қызметкерлері еңбек міндеттерін орындау барысында алған кез келген ақпарат құпия болып табылатынын және оны жариялауға жатпайтынын басшылыққа алуы тиіс. Ақпарат тек қана Биржа оны жалпыға қолжетімді деп тікелей хабарлаған немесе өзі жариялаған жағдайда ғана ашылуы мүмкін.
- 7.4. Биржа қызметкерлері мұндай ақпараттың келесідей екендігімен келіседі:
- тек өздерінің лауазымдық міндеттерін орындау шеңберінде ғана пайдаланылады;
 - ол тек оған қол жеткізуге құқығы бар адамдарға ғана және ақпарат Биржа шеңберінде таратылуы мүмкін болған жағдайда ғана беріледі;
 - тек Биржа рұқсат берген байланыс арналары арқылы ғана беріледі;
- 7.5. Биржа қызметкерлеріне бағаның, сату мерзімдері мен шарттарының, шығындардың, маркетингтік жоспарлардың, сондай-ақ құпиялылық режимі белгіленген немесе Биржаның меншігі болып табылатын кез келген басқа ақпараттың Биржа бәсекелестерімен алмасуына тыйым салынады.
- 7.6. Биржа жеке деректер субъектілері (клиенттер, қызметкерлер және өзге де тұлғалар) туралы ақпараттың құпиялылығын қамтамасыз етеді. Биржа жеке деректерді заңды мақсаттарда және Биржа қызметіне қажетті негізделген шектерде жинайды, пайдаланады және сақтайды.
- 7.7. Жеке деректерді өңдеу Биржада жеке деректер субъектісінің өзінің жеке деректерін өңдеуге келісімі бойынша жүзеге асырылады, егер Қазақстан Республикасының жеке деректер саласындағы заңнамасында өзгеше көзделмесе. Бұл ретте жеке деректер субъектілері, оның ішінде Биржа клиенттері, Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келетін жағдайларды немесе Биржаның алдындағы орындалмаған міндеттеме болған жағдайларды қоспағанда, жеке деректерді жинауға және өңдеуге берген келісімін қайтарып алуға құқылы. Жеке деректер субъектілері, сондай-ақ, тиісті құжаттармен расталған негіздер болған жағдайда, өздерінің жеке деректеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізуді талап етуге құқылы.

- 7.8. Жеке деректер субъектісінің келісімінсіз, Қазақстан Республикасының жеке деректер саласындағы заңнамасында өзгеше көзделмесе, Биржа үшінші тұлғаларға жеке деректерді жария етпейді және таратпайды.
- 7.9. Клиенттердің, қарсы тараптардың, әріптестердің және басқа да тұлғалардың жеке деректеріне қол жеткізе алатын Биржа қызметкерлері, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын және мұндай деректерді жинауға, пайдалануға және жария етуге қатысты Биржаның талаптарын сақтай отырып, олардың құпиялылығын қамтамасыз етуге міндетті.
- 7.10. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, Биржа қызметкерлеріне еңбек қызметін Биржада жүзеге асыру кезеңінде (оның ішінде жұмыс уақыты аяқталғаннан кейін) және еңбек шарты тоқтатылғаннан кейін де мерзімсіз үшінші тұлғаларға жеке деректерді және құпия ақпаратты, соның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасымен қорғалатын коммерциялық, қызметтік және өзге де құпияларды жария етуге, сондай-ақ мұндай деректер мен ақпаратты жеке мақсаттарда пайдалануға және оларды көпшілік алдында талқылауға тыйым салынады.
- 7.11. Биржа қызметкерлері бөгде адамдардың құпия ақпаратқа қол жеткізу әрекеттері, сондай-ақ құпия ақпараттың, оның тасымалдағыштарының, электрондық рұқсатнамалардың, кілттердің жоғалуы немесе жетіспеушілігі және құпия ақпараттың рұқсатсыз жария етілуіне әкелуі мүмкін өзге де жағдайлар туралы тікелей басшысын хабардар етуге міндетті.
- 7.12. Биржа құпия ақпаратты рұқсатсыз қол жеткізуден қорғау жүйесінің осал тұстарын анықтап, олар туралы адал ниетпен хабарлаған қызметкерлерге көтермелеу шараларын қолдануды көздейді.
- 7.13. Кез келген мүдделі тұлға Биржаға құпия немесе маңызды жария етілмеген (инсайдерлік) ақпаратты заңсыз тарату, жария ету немесе пайдалану фактісі туралы хабарлай алады. Мұндай бұзушылықтарды жасаған Биржа қызметкерлері Қазақстан Республикасының заңнамасында және Биржаның ішкі құжаттарында белгіленген тәртіпке сәйкес қылмыстық, әкімшілік және/немесе тәртіптік жауапкершілікке тартылуы мүмкін.

- 7.14. Байланыс құралдарын, компьютерлерді және Биржа қызметкерлеріне берілген өзге де электрондық құрылғыларды немесе тасығыштарды пайдалану кезінде, Биржа қызметкерлері оларға қол жеткізу үшін қол жеткізу құқықтарын немесе белгіленген бақылау жүйесін айналып өтуге тырыспауы тиіс.
- 7.15. Биржа қызметкерлеріне ақпараттық технологияларды, ішкі коммуникация жүйелерін, жабдықты немесе Биржаның байланыс құралдарын заңсыз немесе адамгершілікке жатпайтын қызметке немесе мақсаттарға, киберқылмыстар жасауға, құмар ойындарға қатысуға немесе өздерінің жеке іскерлік қызметін жүргізуге пайдалануға қатаң тыйым салынады.
- 7.16. Ішкі коммуникация жүйелерін, байланыс құралдарын, компьютерлерді және Биржа өз қызметкерлеріне берген өзге де құрылғыларды немесе электрондық тасымалдаушыларды пайдалану барысында, Биржа қызметкерлері оларға қол жеткізу құқығын айналып өтіп немесе белгіленген бақылау жүйесін бұзып қол жеткізуге тырыспауы тиіс.
- 7.17. Биржа қызметкерлері өздерінің жұмыс орнында болмаған кезінде құпия немесе өзге де шектеулі қолжетімді ақпараттың болмауын қадағалауы, сондай-ақ жұмыс орнынан тыс жерде құпия ақпарат бар құжаттардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс.
- 7.18. Кеңседен тыс жерде жұмыс ақпаратын мобильді құрылғылар арқылы немесе баспа түрінде қарау қажет болған жағдайда, Биржа қызметкерлері қырағылық танытып, онымен кездейсоқ немесе әдейі үшінші тұлғалардың, соның ішінде достары мен туыстарының, танысып қоймауын қамтамасыз етуі тиіс.
- 7.19. Биржа үшінші тұлғалардың зияткерлік меншік құқықтарын құрметтейді, өз қызметінде лицензияланбаған немесе рұқсат етілмеген тауар белгілерін; тіркелмеген патенттерді; авторлық құқықпен қорғалатын рұқсат етілмеген материалдарды; рұқсатсыз бағдарламалық қамтамасыз етуді; үшінші тұлғалардың қызметтік ақпаратын және коммерциялық құпиясын пайдаланбайды.

8. Саяси қызметке қатысу

- 8.1. Биржа тікелей немесе жанама түрде саяси қызметке, соның ішінде саяси партияларға, оларға қатысты ұйымдар мен қорларға қатыспайды.
- 8.2. Биржа саяси партиялардың, оларға қатысты ұйымдар мен қорлардың, сондай-ақ мемлекеттік лауазымды тұлғалардың (саяси тұрғыдан маңызды тұлғалардың) пайдасына демеушілік, қайырымдылық және өзге де қаржылық төлемдер жасамайды.
- 8.3. Биржа қызметкері жұмыс уақытынан тыс, жеке тұлға ретінде, өз қалауымен, Биржаның мүдделеріне зиян келтірмей және мүдделер қақтығысын туғызбай, саяси қызметке қатысуға құқылы. Биржа қызметкерінің өзінің саяси қызметін немесе мүдделерін ілгерілету үшін, соның ішінде жұмыс уақытын, Биржаның беделін немесе активтерін пайдалануына жол берілмейді.

- 8.4. Биржа қызметкерінің саяси көзқарастары мен оның саяси мақсаттарға мүмкін болатын қайырымалдықтары қызметкердің өз еңбек міндеттерін орындауына әсер етпеуі тиіс.
- 8.5. Биржа қызметкерлеріне Биржа атынан саяси қайырымалдықтарды қабылдауға тыйым салынады.
- 8.6. Биржа мен оның қызметкерлеріне тікелей немесе делдалдар арқылы мемлекеттік лауазымды тұлғаларға (саяси тұрғыдан маңызды тұлғаларға) және олардың жақын туыстарына формальдылықтарды жеңілдету үшін төлемдер (ынталандыру төлемдері), ақша қаражаты және өзге де құндылықтар, қарыздар, қызметтер, ойын-сауық, демалыс, жол шығындарын өтеу және өзге де сыйақыларды ұсынуға, беруге немесе уәде етуге, сондай-ақ олардың лауазымдық жағдайына немесе қызметтік міндеттерін атқаруына байланысты қымбат сыйлықтар беруге, соның ішінде Биржаға немесе оның қызметкерлеріне заңсыз артықшылықтар немесе преференциялар алу мақсатында, тыйым салынады.
- 8.7. Ерекшелік ретінде Биржа ұйымдастыратын немесе қаржыландыратын ресми іс-шараларға мемлекеттік лауазымды тұлғалардың (саяси тұрғыдан маңызды тұлғалардың) қатысуына байланысты ақылға қонымды және негізделген шығыстар жатады, бұл шығыстар Биржаға немесе оның қызметкерлеріне заңсыз артықшылықтар немесе преференциялар алу үшін немесе олардың орнына жасалмаған және жасалмайтын жағдайларда ғана рұқсат етіледі.

9. Мүдделер қақтығысының алдын алу

- 9.1. Биржа лауазымды адамдары мен қызметкерлері мүдделер қақтығысының туындауы мүмкін немесе нақты жағдайында, оның ішінде олардың жақын туыстарының және/немесе отбасы мүшелерінің жеке мүдделері Биржаның және оның акционерлерінің мүдделерімен қайшылыққа түскен жағдайда, тікелей немесе жанама түрде Биржа шешімдеріне ықпал етпеуге тиіс.
- 9.2. Биржа өз мүдделерінің және оның акционерлерінің мүдделерінің Биржа басқару органдары мүшелерінің жеке мүдделерінен басымдығын ұстанады. Биржаның Директорлар кеңесінің мүшелері, Президенті және Вице-президенттері Биржаның мүддесі үшін адал және орынды әрекет етуге, өз мүдделері мен Биржа мүдделері арасында қақтығыстың туындауына немесе туындау ықтималдығына әкелетін іс-әрекеттерден тартынуға міндетті.
- 9.3. Лауазымды тұлғалар мен Биржа қызметкерлері өздерінің лауазымдық міндеттерін орындау кезінде мыналарды орындауға міндетті:
 - Мүдделер қақтығысының туындауына әкелетін жағдайларға жол бермеу, сондай-ақ өз лауазымдық міндеттері шеңберінде шешім қабылдау кезінде тек қана Биржаның мүдделерін басшылыққа алу;
 - Қызметтік жағдайын, сондай-ақ өзіне қолжетімді ақпаратты жеке мүдделерінде немесе байланысы бар тұлғалардың мүдделерінде пайдаланбау;

- Жеке және/немесе ықтимал мүдделер қақтығысына әкелуі мүмкін жеке мән-жайлар туралы, соның ішінде жұмысқа қабылдау кезінде, жаңа лауазымға тағайындау кезінде, уақтылы ақпаратты ашу;

- 9.4. Мүдделер қақтығысы келесі жағдайларда туындауы мүмкін:
 - 1) Биржадағы жұмысты басқа сыртқы ұйымдардағы қызметпен қатар атқару, бұл өз кезегінде Биржадағы лауазымдық міндеттерді орындауда немесе объективті шешімдер қабылдауда қиындықтар туындатуы мүмкін;
 - 2) Биржа қызметкерінің жалақы мөлшеріне, бағалауына немесе лауазымдық өсуіне әсер ете алатын, не болмаса оның объективті шешім қабылдауына кедергі келтіруі мүмкін басқа Биржа қызметкерімен тығыз жеке қатынастарда болуы;
 - 3) Биржа контрагентін немесе бәсекелесін таныстыратын тұлғамен, әсіресе мұндай тұлға иесі, теңқұрушысы немесе директоры болған жағдайда, тығыз жеке қатынастарда болуы;
 - 4) Биржадағы өз міндеттерін орындауға қатысы жоқ мақсаттар үшін жұмыс уақытын, жабдықты, ресурстарды немесе материалдарды пайдалану;
 - 5) Биржаның іскерлік мүмкіндіктерін жеке баю мақсатында пайдалану.
- 9.5. Қызығушылықтар қақтығысы туындаған немесе оның туындау мүмкіндігі болған жағдайда, Биржа қызметкерлері бұл туралы ақпаратты жазбаша түрде тікелей басшысына, лауазымды тұлғаға немесе қызметкерге мұндай қақтығыс белгілі болған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күнінен кешіктірмей жеткізуге міндетті.
- 9.6. Қосымша жұмыс негізгі қызметкердің немесе лауазымды тұлғаның Биржадағы жұмысына кері әсерін тигізбеуі және оған қайшы келмеуі тиіс. Қызметкер қосымша жұмыс туралы Биржаны тікелей басшысы арқылы жазбаша түрде хабардар етуге міндетті.
- 9.7. Биржаның басқа қызметкерлерінің қызметтік өкілеттіктерін теріс пайдалану фактілері туралы қызметкер тікелей басшысын хабардар етуге міндетті.
- 9.8. Егер Биржа қызметкері өзінің немесе тікелей бағыныштысының мүдделер қақтығысының алдын алу немесе оны реттеу шараларын қабылдаса, сондай-ақ мүдделер қақтығысының туындауы (туындау мүмкіндігі) туралы хабарлау міндетін орындамаса, оған тәртіптік жаза қолданылуы мүмкін.

10. Экологиялық жауапкершілік және климатқа теріс әсерді азайту

- 10.1. Қоршаған ортаға әсерді барынша азайту және қоршаған ортаның сапасын жақсарту - Биржаның тұрақты даму саласындағы ұзақ мерзімді басымдығы болып табылады.

- 10.2. Биржа тұйық цикл экономикасын, табиғи және қалпына келтірілмейтін ресурстарды ұтымды әрі тиімді пайдалануды ілгерілетуге бағдар ұстайды, оған энергия үнемдейтін технологияларды, ішкі бизнес-процестерді цифрландыруды, электрондық құжат айналымын, қалдықтарды бөлек жинауға көшу кіреді. Биржа ресурстарды, соның ішінде суды, электр энергиясын, жылу энергиясын, отынды және қағазды тұтынуды азайтуға бағытталған негізделген шараларды іске асыруға ұмтылады.
- 10.3. Биржа климаттың өзгеруін жаһандық экономиканың жағдайына, қоршаған ортаға және адамдардың әл-ауқатына ауқымды әсер ететін, маңызды да ұзақ мерзімді проблема ретінде мойындайды.
- 10.4. Биржа өз қызметін климатқа теріс әсерін азайту, климатқа қатысты тәуекелдер мен мүмкіндіктерді басқару, сондай-ақ Қазақстан Республикасының декарбонизация саласындағы халықаралық міндеттемелерін орындауға және 2060 жылға дейінгі көміртегі бейтараптығына қол жеткізу стратегиясын іске асыруға жәрдемдесуді маңызды міндет ретінде қарастырады. Бұл міндет келесі бағыттар бойынша шаралар мен бастамаларды енгізу арқылы іске асырылады:
- Биржаның парниктік газдар шығарындыларын халықаралық және ұлттық стандарттарға сәйкес мониторингтеу және басқару жүйесін ұйымдастыру;
 - Климатқа қатысты ақпаратты ашу саласындағы халықаралық стандарттар мен ұсынымдарға, мысалы, ХҚЕС S2 «Климатқа қатысты ақпаратты ашу» стандартына және Климатқа қатысты қаржылық ақпаратты ашу жөніндегі жұмыс тобының (TCFD) ұсынымдарына сәйкес жыл сайын есеп беру тәжірибесін енгізу;
 - Климатқа байланысты елеулі тәуекелдер мен мүмкіндіктерді тиісті басқару үшін Биржаның корпоративтік басқару жүйесін реформалау;
 - Климаттық күн тәртібіне қатысты мәселелер бойынша Биржа қызметкерлерінің хабардарлығын және құзыреттерін арттыру;
 - Биржаның парниктік газдар шығарындыларын азайту мүмкіндіктерін іске асыру;
- 10.6. Биржа климатқа байланысты елеулі тәуекелдер мен мүмкіндіктерді тиімді басқару үшін корпоративтік климаттық стратегияны әзірлейді. Биржа бизнес-процестердің цифрландырылуы Биржаның, оның клиенттері мен контрагенттерінің төмен көміртекті дамуына қосымша үлес қосуға мүмкіндік беретінін ескереді.
- 10.7. Биржа өз клиенттері мен контрагенттерінің төмен көміртекті даму, климаттық есептілік және халықаралық тәсілдерге негізделген парниктік газдар шығарындыларын тұрақты бағалау тәжірибелеріне көшуін құптайды.

- 10.8. Биржа сондай-ақ клиенттері мен контрагенттерінің биоалуантүрлілік тұрғысынан ұлттық немесе халықаралық маңызы бар аймақтарға елеулі әсер етуі мүмкін өз қызметіне жауапкершілікпен қарауын күтеді.

11. Кодекстің бұзылуы туралы хабардар ету

- 11.1. Биржа қызметкерлері осы Кодекстің кез келген бұзушылықтары туралы, тиісті бұзушылықтарды сипаттайтын ақпаратты қоса бере отырып, төменде көрсетілген тәсілдердің бірі арқылы хабарлауға міндетті.
- өзінің тікелей басшысына немесе сенім білдіретін Биржаның кез келген лауазымды адамына;
 - Биржаның Жедел желі байланыс деректері бойынша: электрондық пошта ethics@ccx.kz.
- 11.2. Биржа Кодекске сәйкес келмеуі мүмкін жағдайлар туралы барлық хабарламаларды байыпты қарайды, егер хабарлаған тұлға қызметтік тексеру жүргізуге жеткілікті ақпарат ұсынған болса. Қызметтік тексеру Кодекс ережелерін бұзу туралы мәліметтерді қарау құпиялылық талаптарын сақтай отырып және тек Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында және Биржаның ішкі құжаттарында белгіленген тәртіппен жүргізіледі.
- 11.3. Биржа Кодексті бұзу ықтималдығы туралы адал түрде хабарлаған қызметкерлерге қатысты ешқандай шара қолданбайды және олардың жұмыстан шығарылуына, қысым көрсетілуіне, кемсітушілікке немесе жағдайының нашарлауына жол бермейді.
- 11.4. Білуге болатын жалған айыптаулар туралы хабарлау, сондай-ақ қызметтік тергеулер кезінде жалған мәлімдемелер беру - Кодексті бұзу болып табылады. Шағым жолдайтын қызметкер жолдап отырған ақпараттың негізді және дәл екеніне сенімді болуы тиіс.

12. Кодекске сәйкестік

- 12.1. Биржаның барлық қызметкерлері Кодексте белгіленген құндылықтар мен талаптарға, іскерлік этика қағидаларына сәйкес әрекет етуге және Қазақстан Республикасының заңнамасын сақтауға міндетті.
- 12.2. Биржаның лауазымды тұлғалары Кодексті енгізу және өздеріне бағынатын қызметкерлердің оның нормаларын сақтау жауапкершілігін өз мойнына алады.
- 12.3. Құқықтық негіздер болған жағдайда, Кодекстің нормаларын сақтамаған қызметкерлерге еңбек заңнамасы мен Биржаның ішкі құжаттарында көзделген тәртіппен тәртіптік шаралар қолданылуы мүмкін. Заң талаптарын, оның ішінде жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және басқа да салалардағы талаптарды орындамау қылмыстық жауапкершілікке дейін әкелуі мүмкін.

- 12.4. Әрбір Биржа қызметкері Кодексті танысуға міндетті және Кодексті адал түрде сақтау міндеттемесін Кодекстің 1-қосымшасында белгіленген формаға сәйкес жазбаша түрде растауы қажет.
- 12.5. Кодексте көрсетілген нормалардың орындалуын бақылау міндеті Комплаенс және тәуекелдерді басқару қызметіне жүктелген.
- 12.6. Қызметкерлердің Кодекспен танысу процесін бақылау міндеті Комплаенс және тәуекелдерді басқару қызметіне жүктелген.

13. Қорытынды ережелер

- 13.1. Кодекс және оған жасалған барлық толықтырулар мен өзгертулер Биржаның Директорлар Кеңесінің шешімімен бекітіледі, өзгертіледі немесе күшін жояды.
- 13.2. Егер Директорлар кеңесінің шешімімен оны күшіне енгізудің өзге мерзімі белгіленбесе, Кодекс Биржа Директорлар кеңесі бекіткен күннен бастап күшіне енеді.
- 13.3. Егер Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық актілерінің өзгеруі нәтижесінде Кодекстің кейбір ережелері оларға қайшы келетін болса, Кодекске өзгерістер енгізілгенге дейін Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сүйену қажет.

**«Каспий» Тауар Биржасы» АҚ іскерлік этика кодексінің талаптарымен
танысу және келісу міндеттемесі**

Мен «Каспий» Тауар Биржасы» АҚ іскерлік этика кодексін оқып-зерттегенімді растаймын.

Мен «Каспий» Тауар Биржасы» АҚ іскерлік этика кодексінде белгіленген нормаларға, талаптарға және принциптерге адал түрде бағынуға міндеттенемін.

Маған «Каспий» Тауар Биржасы» АҚ іскерлік этика кодексінің талаптарын бұзған жағдайда Қазақстан Республикасының заңнамасы мен Биржаның ішкі нормативтік құжаттарында белгіленген тәртіппен жауапқа тартылуым мүмкін екені, соның ішінде қызметімнен босатылуым мүмкін екені хабарланды.

(Аты-жөні, лауазымы, қолы, қол қою күні)